jaargang 24 | #01 maart 2010 | #02 juni 2010 | #03 september 2010 | **#04 december 2010**

VEXPANSIE

PLATFORM PARKEREN NEDERLAND

04

Harderwijk: Design & Construct bij Houtwal garage ■ Innoveren in Haarlem ■ Aanbevelingen voor Transferia ■ Design & Construct in Nijmegen ■ Bronovo differentieert

VEXPAN

Veel ziekenhuizen kampen met een parkeerprobleem. Zorg is immers arbeidsintensief, en de ruimte is vaak te beperkt voor het grote aantal auto's. Bovendien biedt de locatie bij veel ziekenhuizen vaak geen uitbreidingsmogelijkheden. Bij het Haagse Bronovo ziekenhuis was de situatie niet anders. Na jarenlang de verschillende opties kritisch onder de loep te hebben genomen, koos het ziekenhuis voor een innovatief plan: een gedifferentieerd parkeerbeleid, ontwikkelt door Daan van Egeraat van Montefeltro: "Met een gedifferentieerd tarief kun je als ziekenhuis flexibiliteit bieden en daarnaast goed gebruik maken van de beschikbare ruimte."

TEKST | AGNES JOOSTMA

Gedifferentieerd parkeerbeleid

Dit betekent vooral een nieuwe benadering van parkeren voor medewerkers. Sleutelwoorden in het beleid zijn het variabel maken van kosten en vergoedingen, belonen van gewenst gedrag in plaats van straffen, en afrekenen per maand. Van Egeraat heeft de afgelopen jaren veel projecten geïnitieerd op het gebied van bereikbaarheid, dienstverlening en ruimtelijke ontwikkeling en ontwierp daarnaast het gedifferentieerde parkeerbeleid. Zijn proefschrift 'Een Herculische Opgave', waarop hij in Delft promoveerde, geeft aan wat hem boeit in zijn werk: hoe te komen tot implementatie van nieuwe dienstverlening op het raakvlak van de publieke en private sector. Zijn visie is dat implementatie van nieuwe diensten alleen lukt wanneer beleid, technologische ontwikkeling, de ontwikkeling van ondernemerschap en de vraag in de markt in samenhang worden benaderd.

Kwantumkorting voor de medewerker

Het ziekenhuis had voor 2007 al betaald parkeren voor medewerkers ingevoerd, in de vorm van een parkeerabonnement met vast maandelijks tarief. Dit bood echter onvoldoende soelaas. "Bronovo heeft veel werknemers ten opzichte van bezoekers; zorg is nu eenmaal arbeidsintensief", stelt Van Egeraat. "Medewerkers komen vaak met de auto. Het parkeerbeleid had een te beperkt effect om het aantal auto's te kunnen handhaven. Iedere fulltimer betaalde 9 euro per maand (deeltijders 5 euro). Dat was op zich goed, maar goed gedrag werd niet beloond. In feite was er sprake van een perverse prikkel: vaker parkeren betekende kwantumkorting voor de medewerker: kwam je vier keer per maand parkeren dan kostte dat 9 euro, maar bij twintig keer betaalde je precies hetzelfde bedrag. In die zin beloonde de werkgever veel parkeerders. Dat is echter de gangbare praktijk bij de overweldigende meerderheid van werkgevers – geen wonder dat op zoveel plaatsen problemen met de parkeercapaciteit bestaan."

Variabele parkeertarieven

Daarom stelde Van Egeraat een variabel, gedifferentieerd parkeertarief op. Het Haagse Bronovo ziekenhuis nam in april 2007 de eerste stap met het invoeren van betaald parkeren per dag voor de medewerkers. "In een paar jaar tijd hebben we verschillende differentiaties in het bestaande beleid aangebracht", vertelt de adviseur. "Zo is bijvoorbeeld de differentiatie werkafstand ingevoerd: parkeren voor mensen die dichtbij wonen is duurder dan voor personeel met een langere reistijd. Ook is er onderscheid in betaling aangebracht naar de piekdagen: maandag, dinsdag en donderdag betalen, op woensdag en vrijdag niet. Verder is er verschil in het tijdstip van de dag: bij aankomst 's ochtends betaal je, 's middags en 's avonds niet. Tot slot is er differentiatie naar parkeerplaats ingevoerd: medewerkers parkeren goedkoper in de uithoeken van het terrein, zodat patiënten dichter bij de ingang kunnen parkeren."

Flexibiliteit en efficiënt ruimtegebruik

Ook bij het Isala ziekenhuis in Zwolle, waar zo'n 4400 medewerkers de weg naar hun werkplek moeten vinden, is begin 2008 een gedifferentieerd parkeertarief geïmplementeerd. "Hier is echter nog een vijfde differentiatie aan toegevoegd", vertelt Van Egeraat. "Omdat er zo weinig plaats is om te parkeren, mogen medewerkers van binnen Zwolle slechts dertien keer per jaar met een 'knipkaart' parkeren op het ziekenhuisterrein."

Parkeerverbod versus gedifferentieerd beleid

Het kostte vanaf eind 2003 uiteindelijk zo'n drie jaar om het parkeerbeleid bij het Bronovo ziekenhuis operationeel te krijgen. "Mijn plan was destijds nog nergens vertoond en dat riep vragen op: werkt het technisch? Is het wel effectief?", aldus Van Egeraat. "De verantwoordelijke manager Facilitair Beleid – mijn opdrachtgever – heeft veel oplossingsrichtingen voorbij zien komen, maar koos uiteindelijk toch voor mijn variabele plan. Dat heeft een gegronde reden. Verschillende ziekenhuizen hebben een absoluut parkeerverbod ingevoerd voor de medewerkers. Dat klinkt in eerste instantie aantrekkelijk, maar het kan de concurrentiepositie op de arbeidsmarkt onder druk zetten. En vaak is er in de interne besluitvorming te weinig draagvlak voor. Een iets breder beleid waar zowel werkgever als –nemer iets aan heeft kan daarom meer kans van slagen hebben." Want dat parkeerbeleid een

heikel punt is, is wel duidelijk: in het begin hebben de plannen voor een nieuw parkeerbeleid veel stof doen opwaaien bij het Bronovo ziekenhuis, dat was in de fase vóór 2007 waarin het nieuwe beleid werd gemaakt. In die tijd zijn zo'n 250 schriftelijke reacties van de medewerkers op de voorstellen ontvangen.

Dure parkeertarieven niet de oplossing

Het HagaZiekenhuis in Den Haag heeft onlangs een prijs ontvangen voor haar innovatieve parkeerbeleid, maar Van Egeraat is niet onder de indruk: "Ze hebben parkeren vooral zeer kostbaar gemaakt voor de medewerkers, maar dat is mijns inziens geen optimale oplossing. Waarom zou je medewerkers laten betalen op dagen waarop er een overschot aan parkeerruimte is? Bovendien: met een gedifferentieerd tarief kun je spelen; dat is de kracht ervan. De tarieven van het Bronovo ziekenhuis zijn sinds de start al twee maal herzien om zeer gericht specifieke verbetering te bewerkstelligen; de derde herziening staat in de startblokken: medewerkers die in de parkeergarage op niveau min twee parkeren, betalen de helft van het tarief. Eerder werd bijvoorbeeld het dagtarief ingevoerd."

Uitbesteden van de zorgen

De dienst van Van Egeraat is zo opgezet dat de medewerker maar ook de werkgever er geen omkijken naar heeft. De adviseur: "Ik ben voor het gehele proces verantwoordelijk; de invoering, de ontwikkeling en de uitvoering." Invoering bij werkgevers vindt turn-key plaats en op basis van No cure no pay. Iedere maand worden de geaggregeerde bedragen per medewerker digitaal doorgegeven aan de salarisadministratie, "Er is een mailbox geopend waar mensen hun reacties kunnen plaatsen", legt Van Egeraat uit. "Ook beschikt iedere medewerker via intranet of internet over een eigen inlogscherm met wachtwoord om de registratie van het individuele parkeergedrag bij te kunnen houden."

Evaluatie door de VU

Het Bronovo ziekenhuis en Van Egeraat zijn uiteraard overtuigd van de voordelen van het gedifferentieerde beleid. Maar onlangs is die effectiviteit op basis van de feitelijke metingen onderbouwd door de Vrije Universiteit. Uit de algemene conclusie blijkt dat het gedifferentieerde beleid wel degelijk een effectief middel is. De Vrije Universiteit Amsterdam (VU) heeft het verband vastgesteld tussen een hogere prijs op de piekplaatsen en de vermindering van het aantal benodigde parkeerplaatsen. Met name het personeel dat tot vijf kilometer van het ziekenhuis woont en af en toe met de auto komt, kiest nu op de piekdagen een alternatief voor de auto. De evaluatie kan echter nog niet als benchmark dienen voor andere ziekenhuizen volgens de VU, omdat de resultaten waarschijnlijk ziekenhuis specifiek zijn.
Daarom wil de universiteit graag onderzoek doen bij andere ziekenhuizen. ■

Kijk voor meer informatie op www.montefeltro.nl.

"Met een tarief kun je spelen; dat is de kracht van een gedifferentieerd beleid"